

Dret i benestar animal amb Andrea Gavinelli

07/2014 - **Dret.** "No ha estat fàcil arribar a una legislació conjunta sobre Dret Animal a la UE"

El doctor Andrea Gavinelli, responsable de la Unitat de Benestar Animal de la Direcció General de Sanitat y Consumidors de la Comissió Europea, ha visitat la UAB per impartir classe en el Màster en Dret Animal i Societat, amb el qual col·labora des dels seus inicis. Format com a veterinari a Itàlia, és membre actiu des de l'any 2001 del Working Group on Animal Welfare de l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OIE) i és membre de grups de treball específics a nivell internacional amb socis comercials de la Unió Europea.

Com es garanteix el benestar animal des de la Unió Europea?

En general la legislació europea introdueix estàndards mínims per harmonitzar el mercat únic. Aquests estàndards són fixats, sobre bases científiques, per l'Autoritat Europea per a la Seguretat Alimentària (EFSA: *European Food Security Authority*). Encara falten instruments supranacionals d'aplicació, ja que els estats membres són els responsables, hi ha una auditoria que controla i garanteix la uniformitat del compliment a tota la Unió.

Quins aspectes cobreix la legislació?

La legislació cobreix els animals de producció, per respondre les exigències de la PAC (Política Agrícola Comuna), i els animals utilitzats per a l'experimentació. És una incògnita el que cobrirà en el futur, ja que la societat europea demana protegir més algunes espècies, com els gats i els gossos en particular, però la Unió Europea no reacciona en el mateix sentit. Aquestes no són temàtiques relatives a l'harmonització del mercat únic, no són temàtiques de caràcter econòmic. L'únic que hem pogut posar en acció, per ara, és un estudi sobre l'impacte de les pràctiques comercials amb gossos i gats.

Des de quan hi ha una legislació sobre benestar animal comú a la UE?

Avui celebrem els 40 anys de benestar animal a la UE. Es tracta del quarantè aniversari des de la primera directiva sobre benestar animal, que es remunta a l'any 1974 quan Gran Bretanya va entrar a formar part de la Comunitat Econòmica Europea

(CEE) i es va dur a terme aquesta legislació pionera sobre el sacrifici d'animals. Han estat 40 anys de treball dur i una fita va ser, segurament, la definició de "patiment innecessari". És paradoxal que ara que celebrem aquesta fita, Gran Bretanya vulgui sortir de la Unió.

Ha estat complicat arribar a aquesta legislació conjunta? Quins han estat els principals esculls?

En el territori de la UE hem de confrontar-nos amb realitats culturals i econòmiques molt diferents: hi ha països que accepten les curses de braus, on es menja el *foie gras*, o on els conills són només animals de companyia. És clar que no va ser fàcil arribar a aquesta legislació conjunta d'acceptació d'aquestes diversitats, però per mitjà d'una definició de competències específiques atorgades als estats membres, la UE ha pogut salvar-ho. Un escull ha estat segurament la concepció diferent de la cultura del benestar animal en els països europeus. Per exemple, als països nòrdics la temàtica del benestar està ja molt ben consolidada i aplicada, mentre que als països del sud, com Itàlia o Espanya, d'aquesta temàtica es parla des de fa molt poc temps.

Quina posició té la UE respecte els espectacles taurins?

En aquest sentit hi ha un concepte de base: el principi fonamental de l'article 13 del Tractat de Lisboa, que representa un gran èxit. Es tracta, però, només d'un principi inspirador i no d'una base jurídica; pot inspirar l'acció dels estats membres des del punt de vista polític i jurídic. En general la UE no pot condemnar aquestes pràctiques i els seus impactes sobre el desenvolupament de polítiques de benestar. Si s'accepten determinades diferències culturals pel que fa al benestar animal és perquè hi ha un principi que ho permet.

Quina posició té la UE respecte al procés d'alimentació forçada per a la producció de *foie gras*?

Aquí la qüestió és diferent. En aquest cas la UE té una competència específica atès que el *foie gras* representa una tradició en el sector de la producció agrícola. El 1999, sobre aquest tema, el legislador de la UE va recollir una recomanació del Consell d'Europa, elaborada per un comitè científic i tècnic, que va establir que la producció de *foie gras* podia prosseguir en el territori de la UE si no s'utilitzaven mètodes cruels, com l'ús de gàbies individuals. La conclusió va ser per tant que els mètodes tradicionals, i no els més industrials, són millors i són acceptats per la UE. La Unió Europea intervé en aquest cas només perquè té una competència específica, a diferència del que passa amb els espectacles taurins.

Quines diferències hi ha en la legislació europea respecte a d'altres, com la dels EUA?

La legislació de la Unió Europea és la més avançada que tenim disponible. És una legislació que, sobre alguns aspectes, no és comparable amb d'altres, perquè hi ha força poc fora de l'europea.

Quines accions tenen previstes en el futur per millorar el benestar animal?

Els objectius per al futur són principalment quatre. En primer lloc, millorar el compliment de les normatives. En segon lloc, desenvolupar cooperacions internacionals. En tercer lloc, continuar informant i educant. I, finalment, integrar majorment el benestar animal en altres polítiques europees, com ara reforçant el concepte de "duty of care" (el deure de la seva protecció). Una de les deficiències més grans que existeixen avui en dia és la manca d'una normativa sobre la traçabilitat de la tipologia de cria de porcs, de manera similar als codis que s'utilitzen per als ous. Això serà, segurament, un dels propers reptes.

Martina Pluda